

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

VII. Qualiter sententia suspensionis per appellationem suspendi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

nitas sanctiones, à qua non nisi per summum Pontificem poterit liberari, Item traditur in 6. de sententia excommunicata in 6. Arque ita tradit vt omnino certum Suar. disp. 2. 6. sect. 2. n. 3. filluteus tract. 17. cap. 10. quest. 9. num. 193. Sayrus lib. 4. cap. 76. num. 30. Bonac. r. 1. de censur. disput. 3. punct. 4. num. 6.

6 Altera pars conclusionis negatiua est, ob nullam aliam suspensionis violationem irregularitatem incurri, quia non habetur in iure, & irregularitas non incurrit nisi in casibus in iure expressis. Quapropter non incurrit irregularitas ob violationem suspensionis à iurisdictione præcisè, quia nulli hæc irregularitas his violationibus apposta est, & notatur Suar. dicta d. 2. 6. sect. 2. num. 6. Fulluc. tract. 17. cap. 10. q. 6. num. 188. Bonac. r. 1. de censur. disp. 3. p. 4. num. 6. & alij passim. Vnde conferentes beneficium, eligentes, sententiam in causa profectores irregulares non sunt, quinimo nec Parochus matrimonio assistens, quia hæc omnia actus sunt iurisdictionis, non Ordinis sacri exercitium. Deinde non incurrit ob violationem suspensionis à beneficio ob eandem rationem, quia non habetur in iure. Sicuti notatur Innocent. in cap. cum viderem. de renuntiati. Paludan. in 4. dist. 18. q. 7. art. 3. conclus. 2. Simon Mariolus, lib. 3. de irregularitat. cap. 19. numero 14. Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 16. num. 2. Bonac. d. disp. 3. punct. 4. num. 6. in fine. Verum huius suspensionis violator ipso iure priuatur beneficio, vt decidit c. 1. §. ult. de elect. lib. 6. ibi: Ad quod infra illud tempus propria temeritate se ingesserit, eis ipso iure sit priuatus. Vt bene notatur Tolet. lib. 1. cap. 45. num. 11.

7 Alia pœna est irritatio, & annullatio actus à suspensio præteritæ, quæ pœna solum habere locum potest in iis quæ ab Ecclesia pendunt, vt est iurisdictionis, & beneficium, in his ergo suspensus si beneficium administrat, & iurisdictionem exercet in alium actum facit, modo vt si suspensus denunciatus sit, secus ante denunciationem; quia facta denunciatione priuatur potestate omni-modi illos actus exercendi: at que denunciationem solum impeditur ab illorum exercitio, dum à fidelibus non requiritur, requisitus verò à fidelibus & validè, & licitè prædictos actus exercet, idèòque necessarium est, vt iurisdictionem retineat, sicuti hæc ex communi sententia tradit Henric. lib. 3. c. 3. §. 3. num. 2. & seq. Suar. disp. 27. sect. 2. n. 2. Sayrus, lib. 4. cap. 11. num. 5. Bonac. tom. 1. disput. 3. punct. 4. in fine.

PUNCTVM VII.

Qualiter sententia suspensionis per applicationem suspendi possit?

- 1. Suspensio ante incursum appellationem potest suspendi.
- 2. Debet esse appellatio rationabilis, & legitima.
- 3. Suspensionem incursum appellatio suspensua non suspendit.
- 4. Suspensio à beneficio per appellationem suspenditur.
- 5. Suspensio ab officio, & ab ingressu Ecclesie absolute lata, & incursum, si postmodum à iudice pro aliquo tempore suspendatur per appellationem interpositam illo medio tempore, non impeditur eius effectus ex plurium sententia.
- 6. Verus est oppositum.
- 7. Suspensio ab officio, vel ingressu Ecclesie, quæ non est censura, sed pœna per interpositam appellationem suspenditur.

1 Anequam censura incurrat, conuenient ferè omnes Doctores appellationem vim habere suspendendi censuræ effectum, ex Textu in cap. ad hæc quoniam. Et cap. pastoralis §. verum, de appellationibus. Cap. peritus de sententia excommunicata. Et cap. soler. Cap. venerabilibus eodem lib. 6. eo quod natura appellationis legitime sit potestatem Iudicis à quo, ligat, ne in illa causa vterius pendente appellatione procedere possit, iuxta Textum in cap. si à iudice de appellationibus, lib. 6. Et licet in iure expressus non sit huius appellationis effectus comparatione suspensionis, sufficit tamen generaliter appellationi hanc vim inesse comparatione cuiuscunque sententia. Præterquam quòd comparatione excommunicationis incurrendæ hic effectus expressus est in suprascriptis textibus. Ergo idem erit in suspensione, & interdictione, cum hæc censura inter se conueniant. Argum. cap. querenti de verborum significatione. Arque ita tradit Glossa in cap. licet, verbo excommunicationis, de sententia excommunicata. Panormit. in cap. ad hæc quoniam n. 1. de appellationibus. Syluest. verbo suspensio, q. 3. Vgolin. tab. 1. cap. 2. §. 2. 3. num. 9. Bonac. disp. 3. §. 1. p. 1. circa finem, & alij communiter.

2 Hæc doctrina intelligenda est, dummodo appellatio rationabilis sit, hoc est ex causa rationabili, & legitima: vt habetur cap. cum appellacionibus, de appellacionibus, lib. 6. Nam furtilis, finolique appellatio hac vim non habet, vt colligitur ex dicto cap. cum appellacionibus, & cap. inter cetera eodem Ferd. de Castro. Sum. Mor. Pars V. l.

bit. & cap. pastoralis, §. verum de appellationibus. Et tradit Panormit. ibi num. 14. Vgolin. tab. 1. de censur. cap. 13. §. 18. num. 33. Sayr. lib. 4. c. 9. m. 1. Deinde intelligenda est, modò ferens suspensionem non habeat potestatem procedendi in causa appellatione remota; nam stante ea potestate cum per appellationem non suspendatur iurisdictione Iudicis à quo valida erit suspensionis sententia, & effectum habebit, ac si appellatio non fuisset interposita, vt multis comprobat Felin. in cap. intelleximus, num. 18. de iudiciis. & cap. significauerunt, num. 19. de exceptionibus. Vgolin. de censur. tab. 2. cap. 16. §. 7. num. 3. Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 9. num. 4. Gasp. Hurtado. de suspensio difficult. 10. n. 27. Hanc verò potestatem solum habet summus Pontifex, & cui ipse iure, vel priuilegio commiserit, quia nullus alius impedire potest effectum à iure appellationis concessum, vt bene tradit Felin. in d. cap. significauerunt.

3 Si verò appellatio suspensionem incursum subsequatur, nullatenus suspensionis effectum suspendit, quia secum trahit executionem. Argum. d. cap. pastoralis, quod in suspensione ab officio, & ab ingressu Ecclesie certissimum est, ex decisione textus in cap. is cui de sententia excommunicata, lib. 6. & ibi Glossa, verbo sequentem. Ex quo Textu probabiliter inferitur reliquis suspensiones, tamen si de rebus spiritualibus sint, per appellationem subsequentem suspendi posse; si quidem de sola suspensione ab officio, & ab ingressu Ecclesie statuitur per subsequentem appellationem non suspendi hæc enim exceptio firmat regulam in casibus non exceptis, sicuti notatur Gasp. Hurtado, tract. de suspensio, diff. 10. num. 27. Tamen Doctores nempe Glossa in dicto cap. is cui, verbo sequentem. Innocent. & Panormit. in cap. ad hæc quoniam n. 1. de appellationibus. Syluest. verbo suspensio, quest. 3. Tabiena n. 9. vers. octauo. Viuald. candidab. auarit. de suspensio, n. 135. Sayr. lib. 4. thesauri, c. 9. n. 1. communiter censent suspensionem à rebus meis spiritualibus per subsequentem appellationem non impediti; eo quòd eadem sit ratio in his suspensionibus, ac in suspensione ab officio spirituali, & ingressu Ecclesie. Quod certe non conuenit, nam in pœnis non est ob identitatem rationis extensio vltra casus expressos faciendæ.

4 Hinc inferitur suspensionem à beneficio per appellationem suspendi, quia non continetur sub suspensione ab officio, & ingressu Ecclesie, quæ exceptæ sunt in dicto cap. is cui de sententia excommunicata, n. 6. sicuti notatur ibi Ioann. Andreas, & Glossa verbo sequentem. Innocent. & Panormit. in dicto cap. ad hæc quoniam, numer. 1. de appellationibus. Angel. verbo suspensio, 2. num. 1. Syluest. eodem, q. 3. Henric. cap. 34. num. 4. Auila 3. part. de censur. disp. 3. dub. 4. Tolet. lib. 1. c. 44. in fine. Sayrus lib. 4. thesauri, cap. 9. num. 10. Secundò inferi Natur. lib. 1. consistor. tit. de elect. cons. 8. suspensionem ab administratione beneficii, à voce actiua, & passiuæ per appellationem subsequentem suspendi, quia non sunt suspensiones ab officio, & ingressu Ecclesie. Quod verum censet de administratione beneficii, & electione passiuæ; at electio actiua cum sit actus officii, & iurisdictionis, nequit per appellationem subsequentem suspendi.

5 Superest tamen duplex difficultas. Prima, an suspensio ab officio, & ab ingressu Ecclesie absolute lata, & incursum si postmodum à iudice pro aliquo tempore suspendatur per appellationem illo medio tempore interpositam, impediatur eius effectus; Negant Innocent. in cap. cum inter de consuetud. Bald. in leg. cum alius, cod. si à curat. furios. Et in leg. fin. vers. Et circa hoc fuit dubium. Cod. si à non competenti iudice. Vgolin. de censur. tab. 1. cap. 9. §. 11. num. 10. & alij relati à Glossa, & Panormit. in cap. ad hæc quoniam de appellationibus. Mouentur ex eo quòd illa censura iam est incursum, & secum trahit executionem; tamen ex benignitate iudicis pro aliquo tempore suspendatur eius effectus.

6 Ceterum verius est per appellationem interpositam illo medio tempore quo censura suspensa est, impediti illius effectum, quæ fuit sententia Glossæ in dicto cap. Ad hæc quoniam, in verbo interdicitus. Et in cap. dilectus, verbo suspendendus, de appellat. Panormit. in dicto cap. ad hæc quoniam, num. 5. Angeli, verbo interdicitus, 2. num. 4. Tabienæ interdicitus, §. 1. Federici de Senis, cons. 2. 8. Rotæ Romanæ dec. 434. de sentent. excommunicata. Alterij de interdictione, disp. 1. 1. cap. 5. sub finem. Sayrus, lib. 4. thesauri, cap. 9. num. 4. Bonac. r. 1. de censur. disp. 3. de suspensione punct. 3. circa finem. Et colligitur manifeste ex cap. dilectus de appellationibus. Vbi quidam Decanus qui sententiam interdictionis tulerat, eamque pro aliquo tempore suspenderat, reprehenditur à Pontifice, eo quòd appellatio illi medio tempore interposita non detulerit. Sentit ergo Pontifex & appellationem legitime interponi, & efficacem esse ad censuræ effectum impediendum. Præterea appellatio vim habet suspendendi censuram, quando secum non trahit executionem, ac stante suspensione Iudicis censura non secum trahit executionem, siquidem suspensus æquè liber est ab effectibus censuræ, ac si nunquam ea affectus esset. Deinde si suspensionem tulisses sub aliqua conditione, non est dubium ante conditionem appositam appellatione suspendi.

De absoluteione, vel dispensatione suspensionis.

suspensi posse, quia vsquequod condicio ponatur, censura non habet effectum. At cum censura pro aliquo tempore suspenditur effectum non habet, quousque tempus illud elapsum sit, ergo interim appellatio impediti potest, nec effectum elapso illo termino habeat.

7 Secunda difficultas est, An suspensio ab officio, vel ingressu Ecclesie quæ non est censura, sed pura pœna in punitionem delicti appositæ, per sequentem appellacionem impediatur eius effectus; Ratio difficultatis est, quia Textus in dicto cap. is cui, de sentent. excommunicat. lib. 6. absolute decidit per sequentem appellacionem non suspendi suspensionem ab officio, & ingressu Ecclesie. Ergo quocumque modo suspensio appositæ sit siue in correctionem delicti, siue in illius punitionem subsequenti appellacione non suspenditur, quia secum trahit executionem. Nihilominus Abbas in cap. 2. de clericis excomm. minist. num. 2. Et in cap. sape num. 16. de appellacionib. merito affirmat suspensionem quæ est pura pœna per sequentem appellacionem suspendi, textumque in dicto cap. is cui, intelligi de suspensione tantum quæ est censura. Et probari potest, quia Textus eam suspensionem ab officio, & ab ingressu Ecclesie decidit subsequenti appellacione non suspendi, quæ excommunicationi est similis, vt constat ex illis verbis, sicut excommunicatio, &c. At excommunicatio nunquam indit rationem puræ pœnæ, sed semper retinet naturam censuræ. Ergo pro sola suspensione quæ censura est intelligitur prædicta Textus decisio. Deinde odiosum est negare appellacioni hanc vim, & efficaciam impediendi effectum sententiæ latæ. Ergo dum manifeste Textus, vel ratione non conuincitur, allegandum non est.

PUNCTVM VIII.

Qualiter suspensio semel incurta suspendi possit?

- 1 Absoluteione, vel dispensatione suspenditur.
- 2 Manente suspensione eius effectus, & obligatio suspendi potest à Pontifice: ab aliis affirmant plures.
- 3 Verius est à solo Pontifice suspensionis effectum suspendi posse illâ manente.

1 Non est dubium absoluteione, vel dispensatione suspendi hanc censuram posse: vt suspenditur excommunicatio in eum voluntate. Et c. resposito de sententia excom. Et c. sicut, eod. r. lib. 6. Et interdicitur in e. quodam te de pœnit. & remissionib. Et c. non est vobis de sponsalib. Et c. permittimus, de sent. excomm. Et cap. fin. eodem r. lib. 6. Nam hæc censura, & pœnæ non sic delinquentem afficiunt, quin aliqua via tolli non possint, quæ non est alia quàm absoluteione, vel dispensatione. Hæc namque sicut dari possunt absolute, sic pro lim. tato tempore, & ad reincidentiam.

2 Difficultas autem est, An manente suspensione possit illam ferens eius effectum, & obligationem tollere, ac si de facto ipsa censura sublata esset; Et de Pontifice nemo est qui dubitet, cum ex eius voluntate, & institutione censurarum effectus, & obligatio pendeat, vt tradit Glossa in cap. ad hæc quodam, verbo interdicitur de appellacionib. Innocent. in cap. ad monasterium, de Regularib. Panormit. in cap. nonnulli num. 1. de sentent. excommunicat. Felin. in cap. 1. num. 11. de Constitucionib. & alijs. De alijs à Pontifice docere videtur Innocent. in cap. cum inter de consuetud. Panormit. in cap. ad hæc quodam n. 1. & cap. dilectus, n. 2. de appell. Sayrus. lib. 4. thesauri, cap. 10. n. 13. Mouetur, nulla ex facultate Pontificis manifestum est posse prædictum effectum, & obligationem suspendi, sed hanc potestatem concessam esse colligitur ex cap. dilectus de appellacionib. vbi Decanus suspendit interdicitum à se latum, cuius suspensionem non improbat Pontifex: & in cap. Alma mater de sentent. excommunicat. lib. 6. suspenditur interdicitum pro aliquibus festiuitatibus. Ergo similiter suspendi poterit suspensio.

3 Caterum verius existimo effectum suspensionis suspendi non posse ab alio, quàm à Pontifice ipsa suspensione manente, sicut de omnibus censuris generaliter docui hoc tract. disp. 1. punct. 9. Mouetur, quia inferior nequit Superioris decretum, & institutionem mutare aut variare ex cap. cum inferior, de maiorib. & obedient. At ex decreto, & institutione Pontificis suspensio, & quælibet alia censura dum de facto est, suum effectum habet, & obligationem inducit: ergo inferior Pontifice nequit hunc effectum, & obligationem à suspensione, aliaque censura separate. Quod si dicas id verum esse propria autoritate, secus auctoritate Pontificis? Obstat, quia ex nullo textu vel ratione colligitur Pontificem hanc Prælati inferioribus tribuisse potestatem. Nam in e. dilectus de appell. non effectus interdici manente interdicio, sed ipsum interdicitum suspenditur pro aliquo tempore iterum apponendum. In cap. alma mater, ab p. mot. & fit suspensio, & forte non effectus interdici tantum, sed ipsius interdici.

- 1 Suspensio lata pro determinato tempore, vel sub aliqua conditione elapso tempore, vel conditione aduenientia cessat absque absoluteione.
- 2 Intermedio tempore solam ab eo tolli potest, qui suspensionem tulit.
- 3 Suspensio sub expressa conditione, vt in perpetuum duret, nequit ab inferiori relaxari.
- 4 Suspensio lata à iure absolute ad comprimendam alicuius contumaciam, potest ab Episcopo relaxari.
- 5 Latam in puram pœnam negans plures ab Episcopo tolli posse.
- 6 Oppositum videtur probabilius.
- 7 Spectato Conc. Tridentini decreto à qualibet suspensio possunt Episcopi absolute per se, vel suos vicarios, dummodo ex delicto occulto proueniat.
- 8 Spectato iure communi nullus Sacerdos in iudicio in foro externo carens, à suspensione absolute potest.
- 9 A suspensione ab homine lata regulariter solus ille, seu eius ius effor in dignitate absolute poterit.
- 10 Nulla est forma præscripta in suspensionis absoluteione.

Initio huius disputacionis dixi suspensionem aliam esse censuram, & in correctionem inobedientie latam; aliam puram pœnam in punitionem delicti appositam, & hæc aliquando fertur pro determinato tempore, aliquando absque via temporis determinatione, aliquando in perpetuum. Suspensio lata pro determinato tempore, vel sub aliqua conditione, vel conditionis cessat ore, tempore elapso, vel conditionis cessatione appositæ absque via absoluteione cessat, quia ultra intentionem ferentis progredi nequit, vt tradit Glossa in e. qui sape verbo donec, de elect. 1. 6. Et in Clem. 2. verbo donec, de Decimis. Panormit. cap. 1. num. 6. & Felin. num. 7. de iudicijs. Grassi lib. 4. decis. cap. 2. num. 14. Valentiarum. 4. disp. 7. quest. 18. punct. 1. Couarrua. 4. decretal. 2. p. cap. 6. in prin. numero 18. & 19. Nauarr. cap. 27. numero 161. Henric. lib. 3. cap. 3. numero 2. Sayrus lib. 4. cap. 17. numero 2. & 3. Suar. disp. 2. sect. 1. num. 1. Auila 3. p. disp. 6. dub. 1. Gaspar Hurtado tract. de suspens. diff. 12. num. 2. Coninch. disp. at. 2. dub. 4. num. 30. Bonac. disp. 3. p. vlt. num. 1. Et alij passim.

Illo autem intermedio tempore, seu ante impletam conditionem tolli suspensio per dispensacionem potest ab eo qui eam tulit, non autem ab inferiori. Quocirca suspensio lata in iure communi ad certum tempus nequit alius à Pontifice spectato iure antiquo tollere, seu relaxare ante tempus finitum, vt tradit Glossa communiter recepta in cap. cupientis, §. ceterum, verbo suspensus de elect. lib. 6. Et in Clement. 1. §. ceterum, in verbo excommunicat. de hereticis. Paludan. 4. p. 18. q. 7. art. 3. c. nel. 11. Syluest. verb. suspensio, q. 8. vers. tertium. Couarrua in 4. decret. 2. p. cap. 6. num. 14. Sanch. lib. 3. de matrim. disp. 51. Sayrus lib. 4. cap. 17. num. 10. Erenim Pontifex suspendens pro illo determinato tempore intendit, vt suspensio toto illo tempore duret, ideòque censendus est relaxationem inferioribus impedire; alias effectus huius suspensionis, & intentio Pontificis frustraretur, si ab Episcopo remitti posset. Quod adeò verum est, vt si à iure decreta sit suspensio annalis, vel triennalis pro aliquo delicto ab Episcopo imponenda, nequit Episcopus eam impendendo minuire, vel impostam relaxare, quia ipsi solum concessa est suspensionis impostio, non illius duratio, hæc enim à Pontifice iuris conditore determinata est in quo iure nequit inferior dispensare. Iuxta leg. i. ff. ad Senatusconsult. Turpilian. Secus esset si ius suspensionis tempus non præscripserit, sed solum statuerit pro delicto suspensionem imponi, nam eo casu poterit Episcopus imposta suspensione pro aliquo determinato tempore ante illud finitum relaxare, quia prout à principio eam suspensionem non intendere. Sicuti tradit Suar. dicta disp. 2. q. 1. num. 20. Paul. Layman. lib. 3. sum. tract. 5. par. 3. cap. 4. num. 3. Gaspar Hurtado tract. de suspens. diff. 12. num. 32.

Suspensio iure à iure, siue ab homine lata sub expressa conditione, vt in perpetuum duret, manifestum est ab inferiori relaxari non posse, quia inferior nequit superioris statuta derogare: sicuti notauit Panormit. cap. 2. de solution. num. 1. Syluest. verbo suspensio, q. 8. Nauarr. cap. 27. n. 162. Sayr. lib. 4. thesaur. cap. 17. num. 18. Layman. lib. 3. sum. tract. 5. par. 3. cap. 4. num. 5.

Verum si suspensio lata in iure fuerit absolute ad comprimendam alicuius contumaciam, seu in illius correctionem, absolui ab Episcopo, seu eius vicem gerente poterit, dummodo Pontifex absoluteionem sibi non referuauerit, & suspensio à contumacia recesserit. (Nam in illa persequens, & nemine abest)